

Beslutningsforslag nr. **B 106**

Folketinget 2019-20

Fremsat den 26. februar 2020 af Karina Adsbøl (DF), Liselott Blixt (DF), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF),
Kristian Thulesen Dahl (DF), Søren Espersen (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag til folketingsbeslutning

om straffeattester ved ansættelse af personale i pleje- og omsorgssektoren

Folketinget pålægger regeringen inden den 1. januar 2021 at indføre krav om indhentelse af offentlige straffeattester ved ansættelse af personale i pleje- og omsorgssektoren.

Bemærkninger til forslaget

Det bemærkes indledningsvis, at Dansk Folkeparti i folketingsåret 2017-18 fremsatte beslutningsforslag B 61 om voksenattester til personale, der arbejder med mennesker, som har en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse (delvis genfremsættelse af beslutningsforslag B 73 om voksenattester til personer, der arbejder med udsatte udviklingshæmmede fra folketingsåret 2014-15, 1. samling). Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2017-18, tillæg A, B 61 som fremsat, og tillæg F, møde 63, kl. 10:40.

I forbindelse med behandlingen af B 61 om voksenattester til personale, der arbejder med mennesker, som har en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse stillede Social-, Indenrigs- og Børneudvalget spørgsmål til daværende børne- og socialminister om at gøre det obligatorisk at indhente offentlige straffeattester ved ansættelse af personale i pleje- og omsorgssektoren. Der henvises til folketingsåret 2017-18, Social-, Indenrigs- og Børneudvalget, B 61, endeligt svar på spørgsmål 21. Af svaret fremgår det bl.a., at regeringen ikke ser et aktuelt behov for, at det gøres obligatorisk at indhente straffeattester ved ansættelse i pleje- og omsorgssektoren. Det fremgår også, at de nugældende regler, hvorefter arbejdsgiveren har mulighed for at indhente en straffeattest, hvis det vurderes nødvendigt i det enkelte tilfælde, findes tilstrækkelige til sammen med en ansvarlig og grundig ansættelsesprocedure fra arbejdsgiverens side i øvrigt at afdekke, om den, der søger job, kan ansættes.

Siden førstebehandlingen af B 61 om voksenattester til personale, der arbejder med mennesker, som har en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, har der været adskillige eksempler på, at personale i pleje- og omsorgssektoren har begået kriminelle handlinger mod de mennesker, som de er ansat til at tage sig af. I april 2018 blev en 46-årig mandlig sosu-assistent eksempelvis idømt 40 dages betinget fængsel for at have slået en 95-årig plejehjemsbeboer i hovedet, så denne fik et blåt øje, en flænge og en dyb hudafskrabning ved øjet (»Sosu-assistent gav blåt øje til 95-årig plejehjemsbeboer«, sn.dk, den 5. april 2018). I januar 2019 blev også en 45-årig kvindelig sosu-assistent idømt 1½ års betinget fængsel og 250 timers samfundstjeneste for datamisbrug og mandatsvig. Sosu-assistenten havde i ikke færre end 536 tilfælde misbrugt betalingskort og bankoplysninger tilhørende tre forskellige plejekrævende personer, som hun var ansat til at tage sig af (»Sosu-assistent dømt: Sådan snød hun ældre for kæmpe beløb«, avisen.dk, den 25. januar 2020). Herudover blev en 34-årig mandlig sosu-hjælper i juli 2019 idømt 1 års fængsel, heraf 3 måneder til afsoning, samfundstjeneste og en frakendelse af retten til at være sosu-hjælper i 3 år. Sosu-hjælperen blev dømt for at have hævet 425.000 kr. fra en ældre borgers konto (»Sosu-hjælper lænsede ældre mands konto for 425.000 kr.«, jyllands-posten.dk, den 3. juli 2019). Endelig blev en 46-årig kvindelig sosu-assistent i september 2018 idømt 2½ års ubetinget fængsel for bl.a. røveri og vold af særlig farlig karakter begået mod en 86-årig kvinde. Sosu-assistenten havde byttet nogle af den 86-årige kvindes normale piller ud med sovemedicin, hvorefter hun

stjal 100 kr. fra den ældre kvindes pung. Hun blev også fundet skyldig i at have forsøgt samme fremgangsmåde mod den samme kvinde få dage senere og i to tilfælde af tyveri mod henholdsvis den 86-årige og en 72-årig kvinde. De 2½ års fængsel var imidlertid ikke den 46-årige kvindelige sosu-assistents første dom. Bag sig havde hun hele tre domme for bl.a. dokumentfalsk og mandatsvig, men disse domme var arbejdsgiveren ikke bekendt med, da der ikke blev indhentet en straffeattest i forbindelse med ansættelsen (»Røveri-dømt sosu-assistent havde flere domme bag sig: Politikere klar med nyt krav«, sn.dk, den 17. august 2018).

De ovenfor refererede sager viser, at der er et aktuelt behov for at indføre krav om indhentelse af offentlige straffeattester ved ansættelse af personale i pleje- og omsorgssektoren. Forslagsstillerne er opmærksomme på, at der ved indhentelse af en straffeattest er tale om et øjebliksbillede, og der ingen garanti er for, at den pågældende ikke fremadrettet begår kriminelle handlinger. Det bemærkes hertil, at ovennævnte sag om sosu-assistenten med de tre domme bag sig kunne være undgået, hvis arbejdsgiveren havde indhentet en offentlig straffeattest. I de tre andre sager vil en kommende arbejdsgiver ved indhentelse af en offentlig straffeattest blive opmærksom på de begåede kriminelle handlinger og således overveje en ekstra gang, om vedkommende skal ansættes. Arbejdsgivere må og skal sikre sig, at en kommende medarbejder ikke tidligere har begået seksuelle overgreb, vold, tyverier, røverier og lignende kriminelle handlinger. Forslagsstillerne ønsker derfor, at arbejdsgivere i modsætning til gældende praksis, får pligt til at indhente en offentlig straffeattest. En offentlig straffeattest, herunder ikke mindst arbejdsgiverens pligt til at indhente den, vil markant kunne styrke forebyggelsen af seksuelle overgreb, vold, tyverier, røverier og lignende kriminelle handlinger mod mennesker, der har en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som f.eks. ældre, udviklingshæmmede, handicappede og mennesker med psykiske lidelser m.v., og som er dybt afhængige af andres hjælp i dagligdagen.

Siden førstebehandlingen af B 61 om voksenattester til personale, der arbejder med mennesker, som har en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, er bekendtgørelse nr. 881 af 4. juli 2014 om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister (kriminalregisterbekendtgørelsen) blevet ændret. Med hjemmel i kriminalregisterbekendtgørelsens § 22, stk. 1, nr. 7, er det nu muligt for regioner og kommuner at indhente en offentlig straffeattest i forbindelse med ansættelse af personale i pleje- og omsorgssektoren. Før denne bekendtgørelsesændring var det alene muligt at indhente en privat straffeattest, hvor afgørelser kun fremgår i 2, 3 eller 5 år, afhængigt af hvilken sanktion der er tale om. Af en offentlig straffeattest fremgår derimod afgørelser som udgangspunkt i 10 år. Det er dog fortsat den enkelte region eller kommune, der som ansættelsesmyndighed tager stilling til, om der skal indhentes en straffeattest. Det bemærkes desuden, at et lovforslag om bl.a. krav om indhentelse af straffeattest ved ansættelse af personale, herun-

der ledere, til tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, i skrivende stund er under behandling i Folketinget (lovforslag nr. L 86 om ændring af lov om socialtilsyn).

På denne baggrund ønsker forslagsstillerne, at der i stil med kravet om indhentelse af straffeattest ved ansættelse af personale til tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, indføres krav om indhentelse af offentlige straffeattester ved ansættelse af personale i pleje- og omsorgssektoren. Det er efter forslagsstillernes opfattelse vigtigt at forebygge seksuelle overgreb, vold, tyverier, røverier og andre kriminelle handlinger mod mennesker, der har en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som f.eks. ældre, udviklingshæmmede, handicappede og mennesker med psykiske lidelser m.v., og som er dybt afhængige af andres hjælp i dagligdagen.

Beslutningsforslaget omfatter alene ansættelse af nye medarbejdere, hvorfor der ikke vil være udgifter forbundet

med indhentelse af straffeattester på det eksisterende personale.

Økonomiske konsekvenser

Forslagsstillerne vurderer, at merudgiften vil beløbe sig til lidt over 3 mio. kr. Skønnet af merudgiften ved indhentning af straffeattester læner sig op ad svaret på spørgsmål 9, B 61, Social-, Indenrigs- og Børneudvalget, folketingsåret 2017-18. Ved en personaleomsætningsgrad på 25 pct. vil der være brug for indhentning i ca. 20.000 tilfælde om året. Med en stykpris på 160 kr. vil det samlet beløbe sig til lidt over 3 mio. kr. for det offentlige. Forslagsstillerne foreslår, at de 3 mio. kr. tages fra reserven (den tidligere satspulje).

Skriftlig fremsættelse

Karina Adsbøl (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om straffeattester ved ansættelse af personale i pleje- og omsorgssektoren.

(Beslutningsforslag nr. B 106)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.